

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 249/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 18. mája 2012 predbežne prerokoval sťažnosť štátneho podniku L., B., zastúpeného advokátkou JUDr. E. M., Z., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Nitre sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť štátneho podniku L. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 30. septembra 2011 faxovou správou a 3. októbra 2011 poštou doručená sťažnosť štátneho podniku L., B. (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátkou JUDr. E. M., Z., ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej

republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“) rozsudkom Krajského súdu v Nitre (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010, ako aj rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že *«Krajský súd v Nitre svojím rozhodnutím zo dňa 23. júna 2010 sp. zn. 23 Sp 21/2010 potvrdil rozhodnutie správneho orgánu, Obvodného pozemkového úradu v T. zo dňa 09. marca 2010 vydaného pod číslom PÚ 694/91-Gn/3, ktorým sa priznalo vlastnícke právo na náhradné pozemky alebo náhradu podľa § 16 ods. 1 a 2) z. č. 229/1991 Zb. oprávneným osobám - dedičom po pôvodnom pozemkovoknižnom vlastníkovi „M. G.“ dľa záznamom v PKV 11, 555 a 528 pre k. ú. K., oprávnené osoby sú voči pozemkovoknižnému vlastníkovi v dedičskej pozícii ako vnuci a pravnuci, v konaní šlo o rozšírený uplatnený nárok po strýkoch a tete, t. j. bratoch a sestre ich otca „A. M.“.»*.

Sťažovateľ uviedol, že *„oprávnené osoby si uplatnili právo na základe reštitučného titulu - odňatia vlastníctva v prospech štátu podľa výmeru ONV, odboru pôdohospodárstva v T. č. 611-27/6/1950 zo dňa 28. 06. 1950 v zmysle § 10 ods. 1) z. č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme, s čím sa správny orgán stotožnil a v konaní o reštitučnom nároku uznal uvádzaný výmer ako právne relevantný dôkaz o existencii reštitučného titulu“*.

Proti rozsudku krajského súdu podal sťažovateľ odvolanie, v ktorom poukázal na to, že:

«• predmetná listina, na základe ktorej sa právne deklarovala existencia reštitučného titulu a to Výmer ONV T. č. 611-27/6/1950 zo dňa 28. 06. 1950 sama o sebe nemala účinky prechodu vlastníctva na štát, tieto nastávali až zápisom poznámky o výkupe v príslušnej PKV a to podľa § 10 ods. 3) z. č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme, čo zodpovedalo aj právnym predpisom platným do 1. 1. 1951 pre platné nadobúdanie vlastníctva zápisom do príslušných pozemkových kníh na základe tzv. intabulačného princípu

- *vlastníctvo v prospech štátu však v príslušných PKV predkladaného výmeru zapísané nie je*

- *samotný výmer z roku 1950 je nejasný a neurčitý, nakoľko nedefinuje určitým a nezameniteľným spôsobom kto je bývalý vlastník definovaný ako „A. M. a spol v N.“ a ani bližšie nekonkretizuje nehnuteľnosti, ktoré sú označené číselnou výmerou 564 ha 55 á 18 m v k. ú. K.*

- *z ďalších záznamov v PKV vyplýva, že prechod na štát sa udial na základe prídelovej listiny, vydananej v konaní podľa nar. č. 104/1945 Zb. n. SNR na majetok bývalého pozemkovoknižného vlastníka G. M. (č. d. 1175/1961), správny orgán pri riešení reštitučného nároku sa uvádzanou skutočnosťou vôbec nezaoberal a to aj napriek tomu, že v príslušných PKV je to jediný oficiálny dôkaz o prechode vlastníctva k pozemkom v nich vedených na štát.».*

Podľa sťažovateľa sa krajský súd vo svojom rozhodnutí jednoznačne stotožnil s právnym záverom, že *„nehnutel'nosti boli skonfiškované na základe konfiškačného rozhodnutia ONV v T. č. 611-27/6-1950 zo dňa 28. 06. 1950 podľa z. č. 46/48 Zb., podľa ktorého boli nehnuteľnosti vykúpené v prospech československého štátu... jednalo sa o nehnuteľnosti v k. ú. K. na celkovej výmere 564 ha 55a a 18 m²... na základe zápisnice zo 17. 5. 1951 na MNV v K. boli predmetné nehnuteľnosti pôvodného vlastníka A. M. a spol. odovzdané novému nadobúdateľovi a to 47.50.00 ha lesnej pôdy Č., n. p. správa v N. a poľnohospodárska pôda o výmere 2.50.00 ha prevezmú ČSSM... z týchto listinných dôkazov je zrejmé, že oprávnení dostatočne preukázali reštitučný titul na vrátenie vlastníctva ku konfiškovaným nehnuteľnostiam, niet pochýb, že dotknuté nehnuteľnosti prešli na štát na základe konfiškačného rozhodnutia a niet teda pochýb, že spĺňajú podmienky pre navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v zmysle zákona č. 229/1991 Zb.“.*

O odvolaní sťažovateľa rozhodol najvyšší súd rozsudkom sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011 tak, že rozsudok krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010 potvrdil.

Sťažovateľ namieta, že najvyšší súd „sa stotožnil s právnym stanoviskom o prechode vlastníctva na štát podľa výmeru ONV v T. z roku 1950 a to už len na základe jeho samotnej existencie bez ohľadu na to, že v záznamoch PKV nie je vykonaná poznámka podľa § 10 ods. 3 z. č. 46/1948 Sb., tvrdiac, že táto samotná skutočnosť nemôže bez ďalšieho nasvedčovať tomu, že majetok právneho predchodcu oprávnených na čl. štát v skutočnosti neprešiel“.

V tejto súvislosti sťažovateľ poukazuje na to, že „najvyšší súd uznal, že krajský súd nevyhodnotil niektoré dôkazy a to prídelovú listinu z roku 1961 a ani v rozsudku nezdôvodnil, prečo sa nimi nezaoberal, toto pochybenie súdu však nepovažoval najvyšší súd za následok, majúci vplyv na správnosť jeho rozhodnutia, s odôvodnením, že aj keby pripustil, že k prechodu vlastníctva k predmetným nehnuteľnostiam nedošlo podľa výmeru z roku 1950 v dôsledku nevykonania záznamu v PKV, potom by vlastníctvo najneskôr prešlo na štát na základe zápisu v PKV z 18. augusta 1961, ktorý odkazuje na prídelové listiny z roku 1961... v danom prípade by podľa názoru odvolacieho súdu došlo k ich prechodu na štát alebo inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu, z čoho vyplýva, že reštituenti sú oprávnenými osobami, ktorých nehnuteľnosti prešli na štát spôsobom podľa § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde...“.

Podľa názoru sťažovateľa rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011, došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože

«a) súdy uznali existenciu reštitučného titulu a teda aj prechod vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam na základe rozhodnutia z roku 1950, z ktorého právne účinky prechodu vlastníctva na štát nikdy nenastali a to vzhľadom na skutočnosť, že v príslušných PKV sa neobjavil záznam poznámky vykonania výkupu v zmysle výmeru z roku 1950, podľa § 10 ods. 3) z. č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme účinky prechodu vlastníctva na štát k vykúpenej pôde nastali až vyznačením uvádzanej poznámky v pozemkovej knihe

- oba súdy sa nevysporiadali s uvádzaným nedostatkom a absolútne ignorovali ustanovenie § 10 ods. 3) z. č. 46/1948 Sb. o novej pozemkovej reforme, ktorý i v súčasnosti

tvorí súčasť právneho systému štátu, nakoľko nebol nikdy zrušený, iba podľa ustanovenia § 32 z. č. 221/1991 Zb. sa jeho ustanovenia nepoužívajú odo dňa účinnosti zákona o pôde

b) už správny orgán v reštitučnom konaní bol povinný skúmať existenciu reštitučného titulu a vykonať dokazovanie, ktoré by nezameniteľným spôsobom a pravdivo zodpovedalo na otázku prechodu vlastníctva nehnuteľností na štát ako jedného zo základných predpokladov naplnenia úspešnosti reštituentov v celom konaní

- nie je akceptovateľný stav nezistenia a nezabezpečenia listiny označujúcej prechod vlastníctva na štát v príslušných PKV pod č. d. 1175/1961, keď správny orgán bol povinný sa touto formou prechodu vlastníctva na štát zaoberať, pri rozhodovaní mal k dispozícii všetky príslušné PKV*

- pod č. d. 1175/61 je v PKV II pre k. ú. K. pod „B“ p. č. 33 uvedený zápis:*

... došlo 18. augusta 1961 čd. 1175, Podľa výmeru ONV-odboru pôdohospodárstva v T. zo dňa 31. júla 1951 čís. Pôd 7598/61 vkladá sa vlastnícke právo pre: Č. v P., L. N....

v časti B pri p. č. 33 je odkaz na záznam ad 31. v tomto stĺpci, v ktorom sú uvedené deti pôvodného vlastníka G. M., t. j. osoby, po ktorých si oprávnené osoby uplatnili reštitúciu a teda evidentne zápis sa týka tohoto majetku

c) pod č. d. 1175/61 bola uložená v archívoch katastra prídelová listina, vydaná po prídelovom konaní podľa nar. č. 104/1945 Zb. n. SNR zo dňa 23. augusta 1945 o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa, pričom účinky konfiškácie nastávali dňom 1. marca 1945 na základe rozhodnutia konfiškačnej komisie alebo Zboru povereníkov (§ 1 ods. 10 nar. č. 104/1945 Zb. n. SNR)

- podľa vyhlášky Ministerstva pôdohospodárstva č. 158/1959 Ú. v. zo dňa 12. augusta 1959 o správe neprideleného majetku nadobudnutého z pozemkových reforiem a to § 1, pôdohospodársky majetok, ktorý štát nadobudol podľa predpisov o konfiškácii a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku alebo podľa predpisov o pozemkových reformách a ktorý sa doteraz podľa týchto predpisov nepridelil a ani nie je v správe organizácií štátneho socialistického sektora, spravujú okresné národné výbory, v obvode ktorých sa tento majetok nachádza...*

podľa § 3 uvádzanej vyhlášky, výkonný orgán okresného národného výboru pri nehnuteľnom majetku navrhne pozemno-knižnému súdu pozemno-knižné usporiadanie

- vyhláška pod číslom 1) v znení § 1 odkazu je aj na vl. n. č. 104/1945 Zb. n. SNR, t.j. v roku 1961 mal príslušný okresný národný výbor usporiadať pozemnoknižné vlastníctvo k predmetným pozemkom, čo riešiť vydaním uvádzanej prídelovej listiny

d) správny orgán nevykonal v tomto smere žiadne dokazovanie potrebné v prípade možnosti použitia postupu podľa § 6 ods. 2) z. č. 229/1991 Zb. a to:

- splnenie podmienky vyňatia majetku z konfiškácie, trvalý pobyt a štátne občianstvo, odsúdenie podľa nar. SNR č. 33/1945 Zb. SNR.».

Sťažovateľ taktiež tvrdí, že napadnutým rozsudkami krajského súdu a najvyššieho súdu bolo porušené aj jeho základné právo podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, a v tejto súvislosti najmä uviedol, že „Krajský súd v Nitre sa vo svojom rozhodnutí vôbec nezmenil a ani nevysporiadal v odôvodnení s možnosťou prechodu vlastníctva na štát uvádzanou prídelovou listinou a odvolací najvyšší súd vo svojom rozhodnutí tento postup krajského súdu síce napadol, ale zároveň obhájil a prijal záver, v ktorom sa právne stotožnil s názorom krajského súdu na prechod vlastníctva pozemkov na štát výkupom podľa výmeru z roku 1950 vydaného podľa z. č. 46/1948 Sb. a zároveň pre prípad, kedy by sa tak nestalo, pripustil existenciu prechodu vlastníctva na štát bez právneho dôvodu podľa ustanovenia § 6 ods. 1 písm. p) prevzatie bez právneho dôvodu...“.

Na základe argumentácie uvedenej v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ju ústavný súd prijal na ďalšie konanie a následne o nej nálezom takto rozhodol:

„Základné právo sťažovateľa, L., štátny podnik, B. podľa čl. 20 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky a základné právo na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1) Ústavy Slovenskej republiky a právo na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1) Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a právo na ochranu majetku podľa čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Sžo 234/2010 zo dňa 13. júla 2011 a Rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 23. júna 2010 sp. zn. 23 sp 21/2010-30 porušené boli.

Rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 13. júla 2011 sp. zn. 2 Sžo 234/2010 a Rozsudok Krajského súdu v Nitre zo dňa 23. júna 2010 sp. zn. 23 sp 21/2010-30 sa rušia a vracajú na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky je povinný zaplatiť trovy právneho zastúpenia sťažovateľa vrátane paušálnej náhrady a DPH v celkovej sume 314,18 eur (za dva úkony právnej služby - prevzatie veci a príprava právneho zastúpenia a podanie ústavnej sťažnosti á 123,50 eur + 2x rež. p. á 7,41 eur = 261,82 eur + 20 % DPH vo výške 52,36 eur) platbou na účet právneho zástupcu sťažovateľa v lehote do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každú sťažnosť predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

Sťažovateľ namieta, že rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010, ako aj rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011 došlo k porušeniu jeho základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu.

1. K namietanému porušeniu základných práv sťažovateľa podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne.

Z princípu subsidiarity vyplýva, že právomoc ústavného súdu poskytnúť ochranu základným právam a slobodám je daná iba vtedy, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhodujú všeobecné súdy. Ústavný súd sa pri uplatňovaní svojej právomoci riadi zásadou, že všeobecné súdy sú ústavou povolané chrániť nielen zákonnosť, ale aj ústavnosť. Preto je právomoc ústavného súdu subsidiárna a nastupuje až vtedy, ak nie je daná právomoc všeobecných súdov (m. m. IV. ÚS 236/07). Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť z dôvodu nedostatku právomoci na jej prerokovanie (m. m. IV. ÚS 115/07).

Z dokumentácie priloženej k sťažnosti vyplýva, že proti namietanému rozsudku krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010, ktorým tento súd potvrdil rozhodnutie Obvodného pozemkového úradu v T. (ďalej len „obvodný pozemkový úrad“) č. PÚ 694/91-Gn/3 z 9. marca 2010, podal sťažovateľ odvolanie, o ktorom najvyšší súd

rozhodol namietaným rozsudkom tak, že mu nevyhovel a s prihliadnutím na všetky okolnosti daného prípadu rozsudok krajského súdu ako vecne správny potvrdil.

Proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010 mohol sťažovateľ podať odvolanie (čo aj využil), o ktorom bol oprávnený a aj povinný rozhodnúť najvyšší súd ako odvolací súd. Právomoc najvyššieho súdu rozhodnúť o odvolaní sťažovateľa v danom prípade vylučuje právomoc ústavného súdu.

Z uvedeného dôvodu ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti sťažovateľa v časti, ktorou namietal porušenie svojich základných práv podľa čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 ústavy a práv podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru a čl. 1 dodatkového protokolu rozsudkom krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010, odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok svojej právomoci.

2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia sťažovateľom označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po prijatí sťažnosti na ďalšie konanie (sp. zn. I. ÚS 140/03, IV. ÚS 166/04, IV. ÚS 136/05, II. ÚS 98/06, III. ÚS 198/07).

Postup ústavného súdu pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predurčuje jeho ústavné postavenie vyjadrené v čl. 124 ústavy, podľa ktorého je ústavný súd nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. V súvislosti so svojím ústavným postavením ústavný súd vo svojej judikatúre zdôrazňuje, že vo veciach patriacich do právomoci všeobecných súdov nie je alternatívou ani mimoriadnou opravnou inštitúciou (m. m. II. ÚS 1/95, II. ÚS 21/95). Preto nie je zásadne oprávnený preskúmať a posudzovať právne názory všeobecného súdu, ktoré ho pri výklade a uplatňovaní zákonov viedli k rozhodnutiu vo veci samej, ani preskúmať či v konaní pred všeobecným súdom bol náležite zistený skutkový stav a aké skutkové a právne závery zo skutkového stavu všeobecný súd vyvodil. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie a ústavou, prípadne medzinárodnými zmluvami o ľudských právach a základných slobodách. Do sféry pôsobnosti všeobecných súdov môže ústavný súd zasiahnuť len vtedy, ak by ich konanie alebo rozhodovanie bolo zjavne nedôvodné alebo arbitrárne, a tak z ústavného hľadiska neospravedliteľné a neudržateľné, a zároveň by malo za následok porušenie niektorého základného práva alebo slobody (m. m. I. ÚS 13/00, I. ÚS 139/02, III. ÚS 180/02 atď.) O svojvôli pri výklade alebo aplikácii zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať vtedy, ak by sa jeho názor natoľko odchýlil od znenia príslušných ustanovení zákona alebo iného všeobecne záväzného právneho predpisu, že by zásadne poprel ich účel a význam (napr. I. ÚS 115/02, I. ÚS 176/03).

Ústavný súd vo svojej judikatúre taktiež uvádza, že obsahom základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy je umožniť každému reálny prístup k súdu, pričom tomuto základnému právu zodpovedá povinnosť súdu o veci konať a rozhodnúť (napr. II. ÚS 88/01, III. ÚS 362/04), ako aj zabezpečiť konkrétne procesné garancie v súdnom konaní. Do obsahu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy nepatrí právo účastníka konania dožadovať sa toho, aby všeobecné súdy preberali alebo sa riadili výkladom všeobecne záväzných predpisov, ktorý predkladá účastník konania (II. ÚS 3/97, II. ÚS 251/03).

Uvedené právne názory tvoria základné východiská aj pre predbežné prerokovanie tejto časti sťažnosti sťažovateľa.

2.1 Sťažovateľ v prvom rade tvrdí, že namietaným rozsudkom najvyššieho súdu došlo k porušeniu jeho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Sťažovateľ sa nestotožňuje s právnymi závermi najvyššieho súdu uvedenými v odôvodnení jeho rozsudku sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011, a to najmä s tým, že najvyšší súd v súvislosti s posudzovaním samotného reštitučného nároku právnych nástupcov (dedičov) po pôvodných vlastníkoch nehnuteľností v katastrálnom území K.:

- sa stotožnil s právnym záverom krajského súdu o prechode vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam na štát na základe reštitučného titulu, a to výmeru vtedajšieho Okresného národného výboru, odboru pôdohospodárstva v T. č. 611-27/6/1950 z 28. júna 1950 (ďalej len „výmer z roku 1950“),

- skutočnosť, že krajský súd nevyhodnotil dôkaz (prídelovú listinu z roku 1961), nepovažoval za také pochybenie prvostupňového súdu, ktoré by malo vplyv na správnosť jeho rozhodnutia,

- rozhodol v odvolacom konaní arbitrárne, pretože pre jeho právne závery chýbali právne relevantné dôkazy (z doterajších listinných dôkazov vyplýva podľa sťažovateľa iný skutkový stav, akým zdôvodnil najvyšší súd svoje rozhodnutie).

Najvyšší súd ako súd odvolací v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia a postupu správneho orgánu (obvodného pozemkového úradu) č. PÚ 694/91-Gn/3 z 9. marca 2010 rozhodol o odvolaní sťažovateľa proti rozsudku krajského súdu sp. zn. 23 Sp 21/2010 z 23. júna 2010 tak, že tento rozsudok ako vecne správny potvrdil.

Na účely posúdenia opodstatnenosti sťažnosti ústavný súd pri predbežnom prerokovaní preskúmal k sťažnosti pripojený rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011 a zistil, že najvyšší súd v odôvodnení najprv poukázal na obsah rozsudku krajského súdu, pričom v tejto súvislosti najmä uviedol:

«Krajský súd v Nitre rozsudkom z 23. júna 2010 č. k. 23 Sp/21/2010-30... potvrdil rozhodnutie odporcu v 1. rade č. PÚ 694/91-Gn/3 z 9. marca 2010, ktorým odporca v 1. rade nepriznal vlastnícke právo navrhovateľom v 2. až 5. rade ako oprávneným osobám k nehnuteľnostiam v kat. území K., vedených v PKV č. 11 parc. č. 940 - lesná pôda o výmere 2 162 m², parc. č. 942 - lesná pôda o výmere 2 292 m², PKV č. 528 parc. č. 679 - dom a dvor o výmere 320 m², parc. č. 680 - roľa o výmere 2194 m², PKV č. 555 parc. č. 41/1 - dom a dvor o výmere 334 m², parc. č. 41/4 - záhrada o výmere 399 m², pretože oprávnené osoby spĺňajú podmienky podľa § 4 ods. 2 písm. e) zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku (ďalej len „zákon o pôde“), nakoľko nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu v rozhodnom období na základe výmeru ONV v T.-odboru pôdohospodárstva č. 611-27/6/1950 z 28. júna 1950 v zmysle § 10 ods. 1 zákona č. 46/48 Zb. o novej pozemkovej reforme, ale oprávneným osobám priznal právo na náhradu podľa § 11 ods. 2, resp. § 16 ods. 1, 2 zákona o pôde z dôvodu, že vydaniu týchto pozemkov bránia zákonné prekážky uvedené v § 11 ods. 1 písm. a) a d) zákona o pôde, nasledovne: S. A., rod. M. v PKV č. 11, 555, 528 v podiele 4/15-iny, K. M. v PKV č. 11, 555, 528 v podiele 4/15-iny, K. M. v PKV č. 11, 555, 528 v podiele 2/15-iny, Ing. I. M., rod. M. v PKV č. 11, 555, 528 v podiele 2/15-iny.

Z odôvodnenia napadnutého rozsudku vyplýva, že oprávnené osoby - súrodenci S. A., K. M. a Z. M. si uplatnili reštitučné nároky po pôvodnom vlastníkovi predmetných nehnuteľností - otcovi A. M. a rozšírili uplatnený nárok aj po strýkoch a tete, čiže bratoch a sestre ich otca, a to L. M., A. M., E. M. a T. M., rod. M..

Správny orgán o podieloch oprávnených po ich otcovi A. a strýkovi E. M. rozhodol rozhodnutím č. PÚ 2837/93-St z 27. apríla 1993, v spojení s opravným rozhodnutím PU 2837/93- St z 19. februára 2002, rozhodnutiami PU 573/92 z 26. apríla 1993, PU 2331192-St z 29. apríla 1993 a rozhodnutím PÚ 694/91-Gn z 1. februára 2006. Nebohý strýko L. M. žil a zomrel v Argentíne, A. M. žil a zomrel v Argentíne a teta T. M. žila a zomrela v Nemecku.

Oprávnené osoby Z. M. syn pôvodného vlastníka zomrel a jediným oprávneným sa stal jeho syn K. M. na základe osvedčenia o dedičstve č. D 459/01-41. Druhý syn A. M. – K. taktiež zomrel v priebehu konania a na základe osvedčenia o dedičstve č. 7 D 325/2006 sa stali dedičmi jeho deti K. M. a Ing. I. M., rod. M..

Správny orgán šetrením zistil, že oprávnená osoba a dedičia po pôvodných oprávnených osobách splňali podmienky podľa § 6 ods. 3 zákona o pôde, podľa ktorého pôdu, ktorá prešla na štát, alebo inú právnickú osobu možno vydať každej oprávnenej osobe vo výmere najviac 150 ha poľnohospodárskej pôdy alebo 250 ha všetkej pôdy.

Na základe aktuálnej identifikácie parciel zo Správy katastra T. ďalej správny orgán zistil, že parc. č. 940 o celkovej výmere nie je možné vydať, pretože časť parcely, ktorá nebola vydaná oprávneným tvorí lesnú komunikáciu, čo podľa GP č. 226 - 257/2005 činí 2 162 m². Preto bolo priznané oprávneným osobám právo na náhradu. Takisto aj pokiaľ išlo o parc. č. 942 - časť bola vydaná a časť nehnuteľnosti o výmere 292 m² tvorí lesnú komunikáciu, parc. č. 41/1 o výmere 334 m² je vo vlastníctve iných fyzických osôb, parc. č. 41/4 záhrada o výmere 399 m² je vo vlastníctve iných fyzických osôb, parc. č. 679 o výmere 320 m² je vo vlastníctve iných fyzických osôb, parc. č. 680 je vo vlastníctve iných fyzických osôb, a preto majú oprávnené osoby právo na náhradu vo svojich zákonných podieloch.

Rozhodnutie odporcu v 1. rade preskúmané v tomto konaní sa týka vydania podielov nehnuteľností po súrodencoch otca oprávnených A. M., a to L. M., A. M. a T. M., rod. M., ktorým boli nehnuteľnosti skonfiškované na základe konfiškačného rozhodnutia ONV v T. č. 611/2-6-1950 z 28. júna 1950 podľa zákona č. 46/1948 Zb., podľa ktorého boli nehnuteľností vykúpené v prospech československého štátu. Jednalo sa o nehnuteľnosti v kat. území K. o celkovej výmere 564 ha 55 á a 18 m².

Krajský súd poukázal na to, že na základe zápisnice zo 17. mája 1951 spísanej na MNV v K. boli predmetné nehnuteľnosti pôvodného vlastníka A. M. a spol. odovzdané novému nadobúdateľovi – Č., n. p., správa v N., 47.50.00 ha lesnej pôdy a ČSSM - poľnohospodárska pôda o výmere 2.50.00 ha. Z týchto listinných dôkazov je podľa názoru krajského súdu zrejmé, že oprávnené osoby dostatočne preukázali reštitučný titul na navrátenie vlastníctva ku skonfiškoványm nehnuteľnostiam, niet pochýb, že dotknuté nehnuteľnosti prešli na štát na základe konfiškačného rozhodnutia a niet teda pochýb, že odporcovia v 2. až 5. rade splňajú podmienky pre navrátenie vlastníctva k nehnuteľnostiam v zmysle zákona o pôde.

Krajský súd považoval námietky povinnej osoby – L. š. p. za bezpredmetné, pretože z predložených listinných dôkazov bolo jednoznačne preukázané, že nehnuteľnosti prešli na

štát výmerom z r. 1950 a právny predchodca povinného ich prevzal na základe zápisnice z 17. mája 1951.

Vzhľadom na uvedené považoval krajský súd preskúmané rozhodnutie odporcu v 1. rade za vecne správne, pričom poukázal na to, že správny orgán po predchádzajúcom zrušujúcom rozsudku Krajského súdu v Nitre v konaní 23 Sd 213/2008-26 z 2. septembra 2009 dostatočne zistil skutkový stav a správne zhodnotil skutočnosti, ktoré sú obsahom administratívneho spisu.»

Najvyšší súd v ďalšej časti namietaného rozsudku uviedol (citoval) relevantné ustanovenia zákona č. 229/1991 Zb. o úprave vlastníckych vzťahov k pôde a inému poľnohospodárskemu majetku v znení neskorších predpisov [(ďalej len „zákon o pôde“) § 4 ods. 1 a 2, § 6 ods. 1 písm. b) a p)], zákona č. 46/1948 Sb. o nové pozemkové reforme (trvalé úpravě vlastníctví k zemědělské a lesní půde) [(ďalej len „zákon č. 46/1948 Sb.“) § 1 a § 9], nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR o konfiškovaní a urýchlenom rozdelení pôdohospodárskeho majetku Nemcov, Maďarov, ako aj zradcov a nepriateľov slovenského národa v znení neskorších predpisov [(ďalej len „nariadenie č. 104/1945 Sb. SNR“) § 1 ods. 3, 4, 5, 6, 7 a 10] a interpretoval ich vo vzťahu k posudzovanej veci.

Po podrobnom oboznámení sa s administratívnym spisom, ako aj so súdnym spisom sa najvyšší súd zaoberal skutkovým základom prerokováanej veci, jeho právnym posúdením a skúmaním, pričom sa stotožnil s právnym názorom krajského súdu, podľa ktorého prvostupňový súd považoval „výmer z roku 1950 za listinu, ktorá bola reštitučným nárokom, na základe ktorého boli odporcovia v 2. až 5. rade považovaní za oprávnené osoby podľa § 4 zákona o pôde“.

Pre účely zdôraznenia správnosti citovaného právneho názoru krajského súdu najvyšší súd vo svojom rozsudku navyše uviedol, že „§ 6 ods. 1 a 2 zákona o pôde hovorí, že oprávnenou osobou pre účely tohto zákona je osoba, ktorej nehnuteľný majetok prešiel na štát v rozhodnom období od 25. februára 1948 do 1. januára 1990.“

Z Výmeru ONV v T. z 28. júna 1950 zn. 611-27/6/1950 vyplýva, že Č. vykupuje z terajšieho pôdohospodárskeho majetku patriaceho A. M. o celkovej výmere 564 ha 55 á 18

m² podľa § 1 ods. 3 zák. č. 46/1948 Sb. nehnuteľnosti o celkovej výmere 564 ha 55 á 18 m². Z uvedeného je zrejmé, že štát vykúpil od právneho predchodcu oprávnených osôb celý poľnohospodársky majetok.

Už táto samotná skutočnosť svedčí o tom, že majetok právneho predchodcu oprávnených prešiel v rozhodnom období na štát.“.

K námietke sťažovateľa, že na základe výmeru z roku 1950 nemohlo dôjsť k prechodu vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na štát, najvyšší súd v odôvodnení svojho rozsudku uviedol:

„Je pravdou, že krajský súd nevyhodnotil niektoré dôkazy predložené navrhovateľom prídelové listiny z roku 1961, ani v rozsudku nezdôvodnil, prečo sa týmito predloženými dôkazmi nezaoberal. Toto pochybenie krajského súdu však nemá za následok nesprávnosť rozhodnutia ako celku...“

Je pravdou, že v predložených kópiách PKV sa nenachádza záznam o prechode vlastníckeho práva na štát na základe tohto výmeru, ani poznámka podľa § 10 ods. 3 zák. č. 46/1948 Sb., avšak táto samotná skutočnosť nemôže bez ďalšieho nasvedčovať tomu, že majetok právneho predchodcu oprávnených na čsl. štát v skutočnosti neprešiel. Naopak, podľa dôkazov založených v spise a napokon aj podľa dôkazov, ktoré krajský súd nevyhodnotil, je zrejmé, že majetok právneho predchodcu oprávnených na čsl. štát spomínaným výmerom z roku 1950 prešiel.

Svedčí o tom odvolanie A. M. z 8. augusta 1950 proti vyššie uvedenému výmeru, ktorým namieta, aby vykúpená pôda bola znížená o 50 ha, ktoré mu boli predtým ponechané, ako aj zápisnica zo 17. mája 1951, v ktorej sa konštatuje, že aj ponechaná 50 hektárová výmera pôdy sa tiež odníma pôvodnému vlastníkovi v prospech nadobúdateľa: Č. n. p., závod v N., v ktorej sa o. i. konštatuje, že výmerom ONV v T. z 28. júna 1950 zn. 611-27/6-1950 boli vykúpené nehnuteľnosti podľa zák. č. 46/1948 Sb. a že dňom 17. mája 1951 vstúpili do užívania nehnuteľností Č. n. p., závod v Nitrianskej Strede.

Taktiež podľa kúpnopredajnej zmluvy uzatvorenej 15. mája 1959 Krajská správa lesov v N. predala nehnuteľnosti, ktoré boli predmetom výmeru z roku 1950, a to parc. č. 41/4 a 41/1 v k. ú. K., zapísané v PKV č. 11, kupujúcemu J. S..

... aj keby odvolací súd akceptoval názor navrhovateľa, že predmetným výmerom z roku 1950 neprešli predmetné nehnuteľnosti na čsl. štát, nakoľko nedošlo k vykonaniu záznamu v PKV, potom najneskôr prešli na čsl. štát na základe zápisu v PKV z 18. augusta 1961, ktorý odkazuje na prídelové listiny z roku 1961, kde boli Štátnym lesom v P., Lesnému závodu v N. pridelené aj nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tohto konania. V danom prípade by podľa názoru odvolacieho súdu došlo k ich prechodu na štát alebo na inú právnickú osobu v dôsledku prevzatia nehnuteľností bez právneho dôvodu, z čoho vyplýva, že odporcovia v 2. až 5. rade by boli oprávnenými osobami, ktorých nehnuteľnosti prešli na štát spôsobom podľa § 6 ods. 1 písm. p) zákona o pôde.“

Najvyšší súd sa v súvislosti s posudzovaním predmetného reštitučného nároku v odôvodnení svojho rozsudku zaoberal aj s ďalšími námietkami sťažovateľa založenými na tvrdení, že k prechodu vlastníctva nehnuteľností na štát v danom prípade došlo na základe prídelovej listiny vydanéj v konaní podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR:

„O tom, že predmetné nehnuteľnosti právneho predchodcu oprávnených prešli na štát v rozhodnom období svedčia aj samotné prídelové listy z roku 1961, obsahujúce podrobný výpočet prideloovaných nehnuteľností s uvedením parcelného čísla, čísla PKV, kultúry a výmery, podľa ktorých ONV v T. prideliť tam vymenované nehnuteľnosti vlastníka G. M. o celkovej výmere 561 ha 89 á 90 m² Štátnym lesom v P., Lesný závod N., pričom medzi týmito pridelenými nehnuteľnosťami sú aj pozemky, ktoré sú predmetom tohto konania. Táto listina však nemôže byť dokladom o odňatí vlastníckeho práva pôvodnému vlastníkovi, nakoľko pridelovať sa mohla len pôda, ktorá predtým prešla na štát zákonom uvedeným spôsobom, t. j. v danom prípade buď konfiškáciou (§ 6 a nasl. Nar. 104/1945 Sb.), alebo výkupom bez náhrady (diel VII zák. č. 46/1948 Sb.).“

K námietke sťažovateľa, že uvedený prídel bol uskutočnený podľa nariadenia č. 104/1945 Sb. SNR, a preto došlo k prechodu vlastníckeho práva na štát k 1. marcu 1945, odvolací súd uviedol, že *„predpokladom takéhoto postupu by muselo byť rozhodnutie konfiškačnej komisie podľa § 1 ods. 7 tohto nariadenia, v ktorom by konfiškačná komisia rozhodla, že daná osoba - starý otec oprávnených, spadá pod pôsobnosť tohto nariadenia.*

Konfiškačná komisia v sídle ONV v T. však rozhodnutím z 24. júla 1946 č. 99/46-II/17 rozhodla, že G. M. nie je osobou, ktorú treba považovať podľa § 1 ods. 1 nar. 105/1945 Sb. za osobu nemeckej, či maďarskej národnosti, alebo za zradcu a nepriateľa slovenského a českého národa alebo Československej republiky a preto sa naňho nevzťahujú ustanovenia citovaných nariadení o konfiškácii pôdohospodárskeho majetku.

Z uvedeného je zrejmé, že tento záver navrhovateľa nemá oporu vo vykonanom dokazovaní ani vo vtedajších právnych predpisoch.“.

Najvyšší súd v namietanom rozsudku zaujal postoj aj k argumentom sťažovateľa týkajúcim sa záboru predmetných nehnuteľností, resp. uvalenia úradnej správy na ne, keď sa stotožnil s názorom odporcov, že „*tieto boli z PKV vymazané v rokoch 1928 resp. 1931 a 1950 a pre posúdenie samotného reštitučného nároku oprávnených sú irelevantné*“.

Z citovaného vyplýva, že najvyšší súd sa v namietanom rozsudku zaoberal so všetkými podstatnými námietkami sťažovateľa, ktoré uplatnil vo svojom odvolaní a zopakoval v sťažnosti adresovanej ústavnému súdu. Ústavný súd v tejto súvislosti považoval za potrebné navyše zdôrazniť, že v posudzovanom prípade sťažovateľ namieta porušenie svojich práv garantovaných ústavou, dohovorom a dodatkovým protokolom rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011, ktorý bol vydaný podľa piatej časti druhej hlavy Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „OSP“), t. j. v rámci správneho súdnictva, ktoré má svoje špecifiká.

V rámci správneho súdnictva súdy preskúmavajú zákonnosť rozhodnutí a postupov orgánov verejnej správy na základe žalôb alebo opravných prostriedkov (§ 244 ods. 1 OSP). Úlohou súdu (či už prvostupňového alebo odvolacieho) v správnom súdnictve nie je nahradzovať činnosť správnych orgánov, ale len preskúmať zákonnosť ich postupov a rozhodnutí, teda to, či kompetentné orgány pri riešení konkrétnych otázok rešpektovali príslušné hmotno-právne a procesno-právne predpisy. Teda treba vziať do úvahy, že správny súd nie je súdom skutkovým, ale je súdom, ktorý posudzuje iba právne otázky napadnutého postupu alebo rozhodnutia orgánu verejnej správy. Vychádzajúc z týchto

špecifických črt správneho súdnictva ústavný súd posudzoval aj dôvodnosť námietok sťažovateľa proti namietanému rozsudku najvyššieho súdu.

Podľa názoru ústavného súdu najvyšší súd o otázkach, ktoré boli dôvodom na podanie žaloby sťažovateľa o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia správneho orgánu (o ktorej v prvom stupni rozhodoval krajský súd), nerozhodol svojvoľne. Naopak, podľa názoru ústavného súdu je namietaný rozsudok najvyššieho súdu ústavne akceptovateľným a udržateľným spôsobom odôvodnený, a preto nesignalizuje možnosť vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv podľa ústavy a dohovoru.

Najvyšší súd v odôvodnení namietaného rozsudku zhrnul skutkové zistenia a právne závery krajského súdu, a to v rozsahu zodpovedajúcom odvolacím námietkam sťažovateľa, pričom právne názory krajského súdu rozvinul a doplnil vlastnými úvahami a závermi (predovšetkým vo vzťahu k spornej skutočnosti týkajúcej sa vyhodnotenia reštitučného titulu, pozn.), ktoré sú podľa názoru ústavného súdu v danom prípade z ústavného hľadiska konformné, a preto akceptovateľné a udržateľné, keďže korešpondujú právnym normám, ktoré mali byť v danom prípade aplikované. Z citovaných častí odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu zjavne vyplýva, akými právnymi úvahami sa spravoval pri rozhodovaní, a aj to, ako z právneho hľadiska posúdil kľúčové sťažovateľove námietky (týkajúce sa predovšetkým ním tvrdenej absencie vyhodnotenia prídelových listín z roku 1961 a nevysporiadania sa s ním tvrdenou nemožnosťou prechodu vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam na štát na základe výmeru z roku 1950). Za daných okolností ústavný súd nemôže súhlasiť s tvrdením sťažovateľa, že namietaný rozsudok najvyššieho súdu je z hľadiska ním uplatnených námietok nepreskúmateľný.

Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu (prvého aj druhého stupňa), ktoré stručne a jasne objasní skutkový stav a právny základ rozhodnutia, postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na súdnu ochranu, resp. spravodlivý súdny proces (m. m. III. ÚS 209/04, I. ÚS 117/05). Odôvodnenie súdneho rozhodnutia v opravnom konaní pritom nemusí odpovedať na každú námietku alebo argument, ktoré boli uplatnené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú

rozhodujúci význam na rozhodnutie o odvolaní, zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov prvostupňového rozhodnutia, ktoré sa preskúmava v odvolacom konaní (m. m. IV. ÚS 358/08).

Ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy nenahrádza postupy a rozhodnutia všeobecných súdov, pretože ústavný súd nie je opravnou inštanciou vo vzťahu ku všeobecným súdom. Kritériom na rozhodovanie ústavného súdu musí byť najmä to, či prípadné pochybenia všeobecného súdu v posudzovanom prípade dosahujú takú intenzitu, ktorá už naznačuje, že nimi došlo k neprípustnému zásahu do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou garantovaných základných práv alebo slobôd, t. j. musí ísť o zistenie, že v okolnostiach daného prípadu došlo k takému zásahu do právom chránenej sféry sťažovateľa, ktorý predstavuje neprípustné obmedzenie, resp. odopretie základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07).

O takýto zásah však podľa názoru ústavného súdu v posudzovanej veci nešlo. Citované časti odôvodnenia namietaného rozsudku najvyššieho súdu naopak potvrdzujú, že rozsudok najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011 obsahuje ústavne akceptovateľné a udržateľné odôvodnenie, ktoré vychádza z právnych názorov krajského súdu (ako prvostupňového súdu), ktoré sú navyše vhodným spôsobom rozvinuté a doplnené. Za daných okolností sťažovateľom v sťažnosti uplatnené námietky nie sú podľa názoru ústavného súdu spôsobilé spochybniť ústavnú akceptovateľnosť právnych záverov všeobecných súdov. Svedčí o tom v okolnostiach prípadu najmä to, že s ním všeobecné súdy (ako aj správne orgány) konali ako s účastníkom správneho konania, jeho návrhmi sa zaoberali a v rámci týchto konaní sa mal možnosť k veci vyjadriť. Napokon sťažovateľ v celom konaní nespochybňoval oprávnenosť uplatneného reštitučného nároku právnych nástupcov oprávnených osôb podľa zákona o pôde a neuviedol ani dôvody, pre ktoré by jeho zákonná povinnosť vydať im nehnuteľnosti neexistovala. Práve naopak, jediný, čím sťažovateľ argumentoval a s čím nesúhlasil, bol spôsob prechodu nehnuteľností na štát alebo inú právnickú osobu, a preto malo byť celé rozhodnutie podľa názoru sťažovateľa nezákonné.

Vychádzajúc z uvedeného je ústavný súd toho názoru, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011 nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ani jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, čo zakladá dôvod na odmietnutie sťažnosti v tejto časti z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

2.2 Sťažovateľ tiež namieta, že rozsudkom najvyššieho súdu sp. zn. 2 Sžo 234/2010 z 13. júla 2011 došlo aj k porušeniu jeho základného práva na ochranu majetku podľa čl. 20 ods. 1 ústavy a práva na pokojné užívanie majetku podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

V súvislosti s namietaným porušením práv vyplývajúcich z čl. 20 ods. 1 ústavy a čl. 1 dodatkového protokolu ústavný súd poukazuje na svoju stabilizovanú judikatúru (napr. II. ÚS 78/05, IV. ÚS 301/07), ktorej súčasťou je aj právny názor, že všeobecný súd zásadne nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a slobôd hmotného charakteru, ku ktorým patrí aj základné právo vyplývajúce z čl. 20 ods. 1 ústavy a právo podľa čl. 1 dodatkového protokolu, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že všeobecný súd súčasne porušil ústavnoprocenčné princípy vyplývajúce z čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. čl. 6 ods. 1 dohovoru. O prípadnom porušení týchto práv by bolo možné uvažovať zásadne len vtedy, ak by zo strany všeobecného súdu primárne došlo k porušeniu niektorého zo základných práv, resp. ústavnoprocenčných princíпов vyjadrených v čl. 46 až čl. 48 ústavy, resp. v spojení s ich porušením (IV. ÚS 326/07).

Keďže ústavný súd dospel k záveru, že v danom prípade nemohlo dôjsť namietaným rozsudkom najvyššieho súdu k porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a ani k porušeniu jeho práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, neprichádzalo do úvahy ani vyslovenie porušenia jeho základného práva vyplývajúceho mu z čl. 20 ods. 1 ústavy, ani jeho práva podľa čl. 1 dodatkového protokolu.

Na základe uvedeného ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa aj v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu zjavnej neopodstatnenosti.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa už ústavný súd ďalšími požiadavkami sťažovateľa na ochranu ústavnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 18. mája 2012